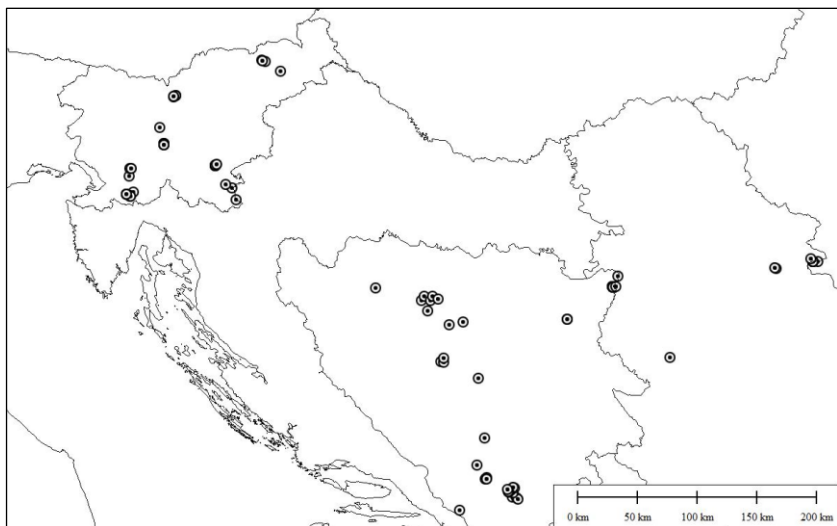

MEDKORONSKO POVEZOVANJE BALKANSKIH ODONATOLOGOV – MINI BOOM 2020

Vsako poletje že od leta 2011 v eni od držav Balkana tradicionalno poteka MEDNARODNO SREČANJE ODONATOLOGOV BALKANA – BOOM. Namesto da bi letos konec julija razpakirali prtljago in opremo z RTŠB-ja ter hiteli s pranjem in sušenjem najljubših terenskih majic, da bi bile nared za tokratni BOOM, ki je bil načrtovan za Bosno in Hercegovino, smo z grenkobo spremljali poročila o naraščanju obolelih s COVID-19 v državi gostiteljici ter omejitvah potovanj na zahodnem Balkanu. Da bo letos BOOM težko izvesti, ne toliko zaradi lokalnih omejitev, kot zaradi omejitev potovanj je bilo že kmalu jasno. Ko se je stanje v Bosni in Hercegovini še poslabšalo in bi obisk BiH za nas Slovence pomenil vsaj 14-dnevno karanteno ob vrnitvi (iz nekaterih držav pa vstop v BiH ni bil niti dovoljen), pa smo se morali sprijazniti, da bo letos BOOM po devetih letih prvič odpadel.

SLIKA 1. Zemljevid popisanih lokalitet s podatki o kačjih pastirjih v okviru akcije Mini BOOM 2020 v Sloveniji, Bosni in Hercegovini ter Srbiji.
Na Hrvaškem (*ni označeno*) so terenili v Podravini.

Vendar se nismo dali kar tako. Da ne bi ostali čisto brez »balkanskega odonatološkega druženja«, je padla ideja, da poskusimo v terminu, v katerem bi drugače potekal BOOM, organizirati terene vsak v svoji državi. Na ta način smo simbolično nadaljevali tradicijo skupnega terenjenja v začetku avgusta. Na Facebooku smo ustvarili tudi dogodek, kjer smo delili fotografije s terenov iz različnih držav. Ker pa smo se akcije vendarle lotili malo po »balkansko«, je bilo marsikaj prepuščeno naključju, pa tudi akcija se je nato iz časa tedna razširila kar v dober mesec. Nosilstvo akcije je bolj po sili potreb prevzelo naše društvo. Že vnaprej smo si zaželeli vse te zbrane podatke skupaj objaviti, da ne uidejo pozabi (TABELA 1, 2), njihova interpretacija v okviru nacionalnega znanja pa naj ostane na posameznikih, ki bodo o teh najdbah lahko poročali še ločeno drugje. Akciji smo se pridružili odonatologi iz Slovenije, Bosne in Hercegovine, Srbije in Hrvaške ter zbrali podatke s 75 lokalitet (SLIKA 1).

Tako smo se 1-VIII-2020 v Slovenskem odonatološkem društvu, namesto na tradicionalni BOOM, odpravili na terenski izlet v dolino Drage pri Igu. Ker je potekal kmalu po RTŠB-ju, smo na teren poleg članov SOD-a povabili tudi udeležence tabora. Tako smo hkrati s popisom izkoristili priložnost tudi za izobraževanje svežih članov in drugih ljubiteljev kačjih pastirjev. Zbralo se nas je 11 (SLIKA 2) in v nekaj urah smo s kopnega ter iz vode (SLIKA 3) popisali 27 vrst kačjih pastirjev, med njimi tudi rjavo devo *Aeshna grandis* in modroritega spremljevalca *Anax parthenope* (TABELA 2). Za zaključek smo si privoščili pico in pivo ob lovskem domu, ki nam ga je v znak podpore k akciji prijazno dovolil uporabiti skrbnik doma, produktiven dan pa smo v dobri družbi zaključili s tarokom.

SLIKA 2. Slovenska ekipa Mini BOOM-a na skupinskem terenu v Dragi pri Igu, 1-VIII-2020 (Foto: R. Luštrik).

Ker se nam na tem terenu iz različnih razlogov niso uspeli pridružiti vsi člani, ki so si tega želeli, smo jih spodbudili, da se na teren odpravijo sami. Če že ne z nami, pa samostojno ali s svojimi boljšimi polovicami, kje drugje in kdaj drugič v času akcije. Na ta način smo pokrili kar precejšen del Slovenije. Posamezne podatke smo dobili z Dolenjske, Primorsko-Notranjske, pa tudi Štajerske, Bele krajine in osrednjega dela države.

Nika in Aleš K. sta v tistem času ravno počitnikovala na Pivškem. Namen sta imela popisati kačje pastirje na okoliških vodah, ki pa jih je bilo težje najti, kot sta pričakovala. Reka Pivka je bila suha, Pivška jezera presahnjena (kar sta sicer pričakovala, ampak upanje umre zadnje). Pri Palčjem jezeru se jima je za trenutek celo zazdelo, da v daljavi vidita »blato«, a se je izkazalo, da so ju zavedli cvetoči luki. Prepričana sta bila, da bosta vodo našla vsaj v kraju Kal, sploh ker je bila voda označena tudi na zemljevidu. Pa je ni bilo! Očitno so v »zadnjem« času na mestu kala zgradili tovarno Delamaris. Sta pa bila zato naslednji dan uspešnejša in sta popisala kar nekaj kačjih pastirjev (TABELA 2). Med njimi tudi krvavordečega kamenjaka *Sympetrum sanguineum* oz. »krvoločnega kamničarja«, kot ga je poimenoval Aleš. Nika T. in Taja sta bili v času, v katerem bi normalno potekal BOOM, na taborjenju ob jezeru Klivnik, kjer s taborniki taborita vsako leto. Ker sta si izposodili društvene metuljnice, Taja pa je bila še sveža z RTŠB-ja, sta mimogrede malo opletali z njimi in kaj tudi ujeli (TABELA 2). Z njima so bili tudi njuni sotaborniki, ki pa so se iz njiju bolj norčevali, kot kaj drugega. Nika je poskušala ujeti kakšnega kačjega pastirja tudi med vožnjo s kanujem (SLIKA 4), a se je izkazalo, da to sploh ni mačji kašelj, tako da ni na žalost ničesar ujela. Nina se je z Alešem T. dne 7-VIII-2020 odpravila obiskati ribnik v Krčevini pri Vurberku, kjer ju je med petimi popisanimi vrstami posebno navdušila rjava deva *Aeshna grandis* (TABELA 2). Mark je 10 vrst kačjih pastirjev popisal, ko je bil 15-VIII-2020 na Dolenjskem na terenu za hrošče. Med njegovimi zanimivejšimi najdbami je prodni paškratec *Erythromma lindenii* (TABELA 2).

Terensko je največ Slovenije prepotoval Damjan, ki je akcijo Mini BOOM začel s skupinskim terenom v Dragi pri Igu, jo nadaljeval z nabiranjem smrekovih vršičkov na Veliki planini, odhodom na fantovščino v Maribor in mesec končal z vinsko degustacijo po Beli krajini. Vmes se je 28-VIII-2020 udeležil dogodka Bademant dan – dan gole resnice o globalnem segrevanju v organizaciji Združenja EPEKA so.p. (kopalni plašč je simbol dogodka, kjer organizatorji želijo sporočiti, da ne želijo priti do »točke«, kjer bodo kopalni plašči obvezno oblačilo tako poleti, da se zaščitimo pred soncem, kot tudi pozimi, ko drugih oblačil zaradi višjih temperatur ne bomo potrebovali). O dogodku so poročali tudi lokalni mediji. Kot gost okrogle mize o podnebni problematiki na Mariborskem otoku (SLIKA 5) je tja v okviru dogodka kar priveslal s sandolino. Sredi okrogle mize je lahko pokazal, da imamo odonatologi tudi »nadnaravne moči«, saj sta ravno v uvodni predstavitvi SOD-a v občinstvu poplesavala modra bleščavca *Calopteryx virgo*. Mnogo manj nadnaraven je bil videti kasneje, ko je v kopalnem plašču hodil do večera po Mariboru, ko po slučaju drugih okoliščin ni imel dostopa do svojih »normalnih« oblačil. Dan po obisku Mariborskega otoka pa mu je v ljubljanski Pivnici Union na

v tistem trenutku že prazen kozarec pristala zelena pazverca *Chalcolestes viridis*, ki je verjetno priletela iz Tivolija. Skupno je popisal 17 vrst, med zanimivejšimi je barjanska deva *Aeshna juncea* z Velike planine (TABELA 2).

SLIKA 3. Za nekatere kačje pastirje se spleča zabresti v vodo (Foto: R. Luštrik, 1-VIII-2020).

SLIKA 4. Poskus lova kačjih pastirjev iz čolna na jezeru Klivnik (Foto: T. Skrt Kristan).

SLIKA 5. Damjan kot gost okrogle mize v imenu SOD na Bademantl dnevu v organizaciji Združenja EPEKA, 28-VIII-2020 (Foto: M. Kager).

SLIKA 6. Mara z velikim (levo) in povirnim (desno) studenčarjem ob potoku ob reki Gradac nedaleč stran od samostana Čelije v Srbiji (Foto: L. Kulić, 1-VIII-2020).

Skupno smo v Sloveniji na Mini BOOM terenih, na katerih je sodelovalo 22 oseb, na 38 lokalitetah popisali 34 vrst kačjih pastirjev (TABELA 1, 2). Pri nas sta sicer v času akcije potekala še dva raziskovalna tabora, izvedli pa smo tudi obiska Jelovice in enega v okolici Žalca, a vsega tega nismo vključili v Mini BOOM terene (o teh terenih lahko več preberete v drugih prispevkih te *Erjavecije*).

V Srbiji so bili 1-VIII-2020 Lena, Mara, Miloš in Dajana na terenu ob reki Gradac ter potoku v bližini samostana Čelije. S potoka, ob katerem se je sprehajalo precej ljudi, so poročali o velikem številu studenčarjev, tako velikih *Cordulegaster heros* kot povirnih *C. bidentata* (SLIKA 6). Svoje podatke o opažanjih kačjih pastirjev v avgustu sta poleg njih posredovala še Emanuel, ki smo ga spoznali na zadnjih Ekosistemih v Srbiji in je bil tudi tokrat na terenu v okolici Bele Crkve, ter SOD-u še nepoznani Zoran, ki je v okviru terenov Združenja za trajnostni razvoj in ohranjanje naravnih habitatov – Habiprot popisoval tudi kačje pastirje. Oba sta bila na terenu v naravnem rezervatu Kraljevac v Deliblatski peščari, ki se razprostira na 160 hektarjih. Za območje je menda znanih 19 vrst kačjih pastirjev, Zoran jih je 22-VIII in 23-VIII-2020 popisal 12 (TABELA 2). Emanuel je kačje pastirje popisal še na Glavnem jezeru v Beli Crkvi in ob reki Neri, kjer je prvič za občino Bela Crkva zabeležil zeleno pazverco *Chalcolestes viridis*. Skupno so v Srbiji v okviru Mini BOOM-a popisali 21 vrst kačjih pastirjev (TABELA 2).

SLIKA 7. Adla na terenu na planini Vlašič v BiH (Foto: D. Kulijer, 9-VIII-2020).

SLIKA 8. Na študentskem taboru v BiH v Eko centru "Jezera" (Foto: A. Đukić, 2-VIII-2020).

V Bosni in Hercegovini so k akciji pristopili trije tradicionalni udeleženci balkanskih srečanj – Dejan, Iva in Aleksandar, dva od njih organizatorja letošnjega nesojenega BOOM. Dejan je od konca julija do konca avgusta kačje pastirje popisal na 26 lokalitetah (TABELA 1). Na nekaterih terenih so mu delala družbo tudi dekleta (SLIKA 7), med njimi Radenka, ki se je nekajkrat že udeležila balkanskih srečanj. Iva je 22-VII-2020 obiskala slapove Kravice v okolici Međugorja, kjer smo terenili na BOOM-u pred šestimi leti, in tam zabeležila 3 vrste kačjih pastirjev, ter 1-VIII-2020 jezero Blatnjak, kjer je opazila 5 vrst kačjih pastirjev (TABELA 2). Aleksandar se je za nekaj dni pridružil študentom, ki so bili začetek ter konec avgusta na

bioloških raziskovalnih taborih v okolici Bijeljine (SLIKA 8). Tabora je organiziralo Društvo študentov biologije BiH v sodelovanju z Ekološkim društvom Eko Put in sta potekala v okviru projekta Korak po korak do cilja. Skupaj so v Bosni in Hercegovini v Mini BOOM akciji na 42 lokalitetah popisali 34 vrst kačjih pastirjev (TABELA 1, 2).

Na Hrvaškem so v Podravini organizirali večdnevni teren med 21-VIII in 23-VIII-2020, namenjen iskanju zelene deve. Žal so bili pri tem neuspešni, a poročajo o najdbah nekaterih drugih vrst (TABELA 1, 2). Terena se je poleg Ane, Tonija in Matije, ki so se BOOM-ov udeležili že v katerem od predhodnih let, udeležil še Edi. V prispevku poročamo le o najdbah 3 za območje posebnih vrst kačjih pastirjev, pri čemer rezultati niso prikazani po posameznih lokalitetah, kajti o terenih pripravljajo strokovni prispevek.

Na letošnjih terenih v okviru »ad-hoc« akcije Mini BOOM, ki smo jih opravili od konca julija do konca avgusta 2020 v Sloveniji, Bosni in Hercegovini, Srbiji ter na Hrvaškem nas je skupno sodelovalo 41. Na 75 lokalitetah smo zabeležili 41 vrst kačjih pastirjev (TABELA 1, 2). Na ta način smo, čeprav je pravi BOOM odpadel, tudi letos raziskovali kačje pastirje različnih regij Zahodnega Balkana, se družili na terenu in izobraževali naslednje generacije kačjepastircev. Kljub temu, da je bila to prijetna izkušnja, ki nas je na nek način še dodatno povezala, terenov pa se je udeležilo celo več ljudi, kot bi jih lahko prišlo na BOOM, močno upamo, da Mini BOOM-ov v prihodnosti kot nadomestkov ne bo več in se že naslednje leto vsi skupaj v živo vidimo na »pravem BOOM« v Bosni in Hercegovini. Ideja o tovrstnih ločenih akcijah pod skupno zvezdo pa bi morda vendarle bila primerna za razmislek tudi še za v prihodnje. A začetek avgusta vemo čemu je namenjen!

TABELA 1. Lokalitete popisov kačjih pastirjev v sklopu Mini BOOM 2020 terenov v Sloveniji, Bosni in Hercegovini, Srbiji in na Hrvaškem, s pripisom števila popisanih vrst kačjih pastirjev na vsaki od njih. Vrstni red lokalitet je naključen.

ZAP. ŠT.	KRAJ	TOČNA LOKALITETA	KOORD. (LAT. LON.)	DATUM (2020)	POPISOVALCI	ŠT. VRST
SLOVENIJA						
1	Draga pri Igu	Prvi (Mali) ribnik	45.9422° 14.5487°	1-VIII	Damjan Vinko, Ana Tratnik,	13
2	Draga pri Igu	Veliki ribnik	45.9402° 14.5492°	1-VIII	Danijel Kablar, Nina Šramel,	15
3	Draga pri Igu	Srednji ribnik	45.9376° 14.5500°	1-VIII	Roman Luštrik, Jaka Snoj,	19
4	Draga pri Igu	Manjši ribnik V ob Srednjem ribniku	45.9379° 14.5514°	1-VIII	Petra Franko, Tjaša Šentjurec,	9
5	Draga pri Igu	Mlaka Z ob cesti med Srednjim in Rezanim ribnikom	45.9365° 14.5489°	1-VIII	Jure Čuhalov, Jošt Prevc, Anja Bolčina	2

ZAP. ŠT.	KRAJ	TOČNA LOKALITETA	KOORD. (LAT. LON.)	DATUM (2020)	POPISOVALCI	ŠT. VRST
6	Draga pri Igu	Mlaka V ob cesti med Srednjim in Rezanim ribnikom	45.9367° 14.5491°	1-VIII	Damjan Vinko, Ana Tratnik, Danijel Kablar,	1
7	Draga pri Igu	Rezani ribnik	45.9362° 14.5509°	1-VIII	Nina Šramel, Roman Luštrik,	10
8	Draga pri Igu	Peti ribnik, J ob Rezanem ribniku	45.9356° 14.5504°	1-VIII	Jaka Snoj, Petra Franko,	8
9	Draga pri Igu	Zadnji ribnik	45.9340° 14.5512°	1-VIII	Tjaša Šentjunc, Jure Čuhalov, Jošt Prevc,	9
10	Draga pri Igu	Potok Draščica pri mostu, Z ob Zadnjem ribniku	45.9342° 14.5509°	1-VIII	Anja Bolčina	3
11	Vurberk	Južni ribnik v gozdu pri ribiškem domu v Krčevini pri Vurberku, del potoka Grajena	46.4861° 15.8152°	7-VIII	Nina Erbida, Aleš Tomažič	5
12	Maribor	Trije ribniki, S ribnik	46.5715° 15.6466°	23-VIII	Damjan Vinko, Matevž Kokol	12
13	Pivka	Mlaka pri Gradcu pri Pivki	45.6952° 14.1793°	31-VII		3
14	Grobišče	Ribnik pri Grobišču	45.7539° 14.1869°	31-VII		4
15	Rakitnik	Reka Pivka pri Rakitniku	45.7497° 14.19685°	31-VII		3
16	Ilirska Bistrica	Rečica pri Ilirski Bistrici, reka Reka most	45.5728° 14.2258°	1-VIII	Nika Kralj,	3
17	Ilirska Bistrica	Manjši potok pri Zalčah pri jezeru Mola	45.5464° 14.1863°	1-VIII	Aleš Krelj	3
18	Ilirska Bistrica	Pot do jezera Klevnik	45.5507° 14.1766°	1-VIII		2
19	Ilirska Bistrica	Pot do jezera Mola, čebelnjak	45.5457° 14.1889°	1-VIII		2
20	Ilirska Bistrica	Jezero Mola	45.5450° 14.1971°	1-VIII		6
21	Ilirska Bistrica	Potok Molja ob izlivu v Z del jezera Klivnik	45.5563° 14.1531°	1-VIII		1
22a	Ilirska Bistrica	Potoka Molja na Z delu jezera Klivnik	45.5566° 14.1530°	1-VIII	Nika Tivadar, Taja Skrt	2
22b	Ilirska Bistrica	Travniki ob potoku Molja na Z delu jezera Klivnik	45.5565° 14.1528°	1-VIII	Kristan	1
23	Ilirska Bistrica	S krak potoka Molja SZ od jezera Klivnik	45.5609° 14.1458°	5-VIII		1
24	Straža	Potok z muljastim dnom, brez dreves, Z od vasi Prapreče pri Straži	45.7778° 15.0997°	15-VIII		4
25	Straža	Zajezen del potoka Potok, zasenčen z drevesi, Z od vasi Prapreče pri Straži	45.7768° 15.1000°	15-VIII	Mark Plut	3
26	Straža	Zasenčen izvir s stoječo vodo, Z od potoka Potok Z od Prapreč	45.7738° 15.1020°	15-VIII		2

ZAP. ŠT.	KRAJ	TOČNA LOKALITETA	KOORD. (LAT. LON.)	DATUM (2020)	POPISOVALCI	ŠT. VRST
27	Straža	Potok Potok s peščenim/kamnitim substratom, nezasenčen	45.7826° 15.0994°	15-VIII	Mark Plut	6
28	Straža	Potok z muljastim dnom, pritok reke Krke J od Potoka	45.7841° 15.1150°	15-VIII		1
29	Velika planina	Mlaka Z ob makadamu proti Žagi	46.3018° 14.6711°	3-VIII		4
30	Velika planina	Mlaka V od makadama proti Žagi	46.3007° 14.6730°	3-VIII		3
31	Velika planina	Mlaka pod Kapelo Marije snežne	46.2946° 14.6529°	3-VIII	Damjan Vinko	3
32	Velika planina	Mlaka v planšarskem naselju V od Klopce ljubezni	46.2976° 14.6517°	3-VIII		2
33	Kamnica	Mariborski otok	46.5669° 15.6130°	28-VIII	Damjan Vinko, Mateo Hočuršćak, Miha Kager	1
34	Kamnica	Reka Drava pri Koblarjevem zalivu	46.5650° 15.6190°	28-VIII	Damjan Vinko, Miha Kager, Štefan Simončič	2
35	Ljubljana	Letni vrt Pivnice Union	46.0597° 14.4987°	29-VIII		1
36	Metlika	Reka Kolpa J od naselja Zemelj	45.6088° 15.2830°	30-VIII		1
37	Semič	Izvir reke Krupe	45.6350° 15.2169°	30-VIII	Damjan Vinko	8
38	Gorenjci pri Adlešičih	Reka Kolpa pri Kampu Jankovič, Stari pod	45.5177° 15.3266°	31-VIII		3
BOSNA IN HERCEGOVINA						
39	Teslić	Reka Velika Inova	44.5692° 17.7083°	28-VII		2
40	Maslovare	Reka Kruševica, Luka	44.5522° 17.5631°	28-VII		2
41	Kotor Varoš	Sučurovići, ribnik in reka Vrbanja	44.6622° 17.3414°	28-VII		6
42	Čelinac	Bijeli potok, majhno umetno jezero in potok	44.7374° 17.2773°	28-VII		6
43	Čelinac	Potok Gozna, Crn vrh, Štrbe	44.7724° 17.3095°	28-VII	Dejan Kulijer	4
44	Čelinac	Reka Jošavka, Presjeka	44.7397° 17.3735°	28-VII		5
45	Čelinac	Potok Malevica, Crni Vrh	44.7686° 17.3956°	28-VII		4
46	Jošavka	Reka Mlinska rijeka	44.7472° 17.4575°	28-VII		2

ZAP. ŠT.	KRAJ	TOČNA LOKALITETA	KOORD. (LAT. LON.)	DATUM (2020)	POPISOVALCI	ŠT. VRST
47	Čelebići	Jablaničko jezero	43.6894° 17.8953°	1-VIII		2
48	Jablanica	Mostarska Bijela	43.4907° 17.8071°	1-VIII		2
49	Nevesinje	Jezero, Žiljevo	43.2417° 18.1608°	1-VIII		1
50	Nevesinje	Zalužje	43.2349° 18.1978°	1-VIII		1
51	Nevesinje	Suh potok, Breška bara, Budisavlje	43.2209° 18.2171°	1-VIII	Dejan Kulijer,	1
52	Nevesinje	Kovačica, Batkovići	43.2722° 18.1650°	2-VIII	Radenka Đurasović,	7
53	Nevesinje	Ribnik Vrbovača, Krekovi	43.3065° 18.1837°	2-VIII	Aida Abaza, Azra Abaza	4
54	Nevesinje	Duge njive, Postoljani	43.3123° 18.1719°	2-VIII		5
55	Nevesinje	Pomakovci, Alagovac, iztok J od Nevesinjskega jezera	43.2793° 18.1267°	2-VIII		6
56	Nevesinje	JV stran Nevesinjskega jezera	43.2844° 18.1191°	2-VIII		16
57	Nevesinje	Srednja voda, SV stran Nevesinjskega jezera	43.3007° 18.1106°	2-VIII		10
58	Nadioci	Vitez	44.1402° 17.8508°	9-VIII		1
59	Turbe	Hamandžići, potok	44.2752° 17.4634°	9-VIII	Dejan Kulijer,	1
60	Turbe	Vas Čosići	44.2701° 17.4930°	9-VIII	Adla Kahrić	1
61	Vlašić	Reljevica, Gostilj	44.2997° 17.4922°	9-VIII		3
62	Mostar	Kuti, Vrapčiči	43.3915° 17.8992°	13-VIII		1
63	Mostar	Budevci, Vrapčiči	43.3818° 17.8890°	13-VIII	Dejan Kulijer	2
64	Mostar	Potok Brasinski (suh), Kuti, Vrapčiči,	43.3830° 17.9024°	13-VIII		2
65	Ljubuški	Slapovi Kravice	43.1563° 17.6086°	22-VII	Iva Miljević	3
66	Busnovi	Jezero Blatnjak	44.8440° 16.7996°	1-VIII		5
67a			44.7826° 19.3070°	2-VIII		1
67b			44.7841° 19.3002°	2-VIII	Aleksandar Đukić, Alisa Adžemović,	1
67c	Bijeljina	Gramoznice v Eko centru "Jezera"	44.7844° 19.3004°	2-VIII	Belma Nahić	1
67d			44.7840° 19.3057°	4-VIII		1

ZAP. ŠT.	KRAJ	TOČNA LOKALITETA	KOORD. (LAT. LON.)	DATUM (2020)	POPISOVALCI	ŠT. VRST
67e			44.7839° 19.3058°	4-VIII		1
67f	Bijeljina	Gramoznice v Eko centru "Jezeru"	44.7845° 19.3004°	2-VIII	Aleksandar Đukić, Alisa Adžemović,	1
67g			44.7825° 19.3058°	2-VIII	Belma Nahić	1
67h			44.7826° 19.3067°	2-VIII		1
67i			44.7836° 19.3031°	2-VIII		1
67j			44.7829° 19.3052°	2-VIII		1
68a	Tuzla	Potok, poleg kraja Cviljevina; obronki hribovja Majeveca	44.5567° 18.8066°	3-VIII	Aleksandar Đukić, Alisa Adžemović	1
68b			44.5582° 18.8074°	3-VIII		1
69	Bijeljina	Reka Drina, pred mostom Pavlovića	44.7853° 19.3336°	29-VIII	Aleksandar Đukić	3
70	Bijeljina	Reka Drina, poleg kraja Balatun	44.8608° 19.3649°	30-VIII		1
SRBIJA						
71	Valjevo	Reka Gradac in potok v bližini samostana Čelije	44.2316° 19.8617°	1-VIII	Marija Gajić, Lena Kulić, Miloš Jović, Dajana Todorović	5
72a			44.8702° 21.4823°	1-VIII		4
72b			44.8733° 21.4252°	17-VIII		8
72c	Bela Crkva	Reka Nera, poleg kraja Kusić	44.8733° 21.4252°	22-VIII		1
72d			44.8733° 21.4252°	24-VIII	Emanuel Veverica	3
72e			44.8733° 21.4252°	25-VIII		5
73	Bela Crkva	Glavno jezero	44.8953° 21.4113°	25-VIII		1
74a	Kovin	Specijalni naravni rezervat "Kraljevac", jezero Kraljevac	44.8424° 21.0336°	22-VIII		1
74b	Kovin		44.8487° 21.0222°	22-VIII 23-VIII	Zoran Gavrilović	12
HRVAŠKA						
75	Podravina	Podravina	/	21-VIII 22-VIII 23-VIII	Matija Franković, Edi Gljuščić, Ana Štih, Toni Koren	3

TABELA 2. Seznam 41 vrst kačjih pastirjev, popisanih v Sloveniji, Bosni in Hercegovini, Srbiji in na Hrvaškem v sklopu akcije Mini BOOM 2020, s pridobljenimi favnističnimi podatki in pripisom lokalitet najdb (iz TABELA 1).

VRSTA	FAVNISTIČNI PODATKI
<i>Calopteryx virgo</i> MODRI BLEŠČAVEC	SI: 1 (2♂), 3 (2♂), 4 (1♀), 10 (5♂, 2♀), 12 (7♂, 3♀), 15 (1♂), 16 (20♂, 5♀), 17 (30♂, 10♀, 1kop), 18 (2♂), 22a (7♂, 4♀), 24 (20♂, 10♀), 27 (20♂, 10♀), 28 (5♂), 33 (3♂, 3kop), 34 (10♂, 5♀, 3kop, 2ovip), 37 (10♂, 2♀), 38 (2♂); BiH: 40 (7♂, 2♀), 42 (XXad), 43 (XXad), 44 (7♂), 45 (XXad), 46 (1♀), 58 (1♂), 60 (1♂), 68b; SR: 71, 72b (1ad), 72e (2ad)
<i>Calopteryx splendens</i> PASASTI BLEŠČAVEC	SI: 1 (1♂, 2♀), 4 (1♂), 16 (10♂, 3♀), 27 (20♂, 10♀), 36 (1♂), 37 (2♂, 1♀, 1kop), 38 (2♀); BiH: 41 (1♂), 44 (3♂, 2♀), 65 (10♂), 66 (3ad), 70; SR: 71, 72a (20ad), 72b (50ad), 72e (25ad), 74b
<i>Chalcolestes viridis</i> ZELENA PAZVERCA	SI: 35 (1♂); BiH: 56 (2♂); SR: 72c (1♀)
<i>Chalcolestes parvidens</i> PRESENETLJIVA PAZVERCA	SR: 72b (1♀), 72d (3ad), 72e (2ad)
<i>Lestes sponsa</i> OBVODNA ZVERCA	SI: 3 (2♂); BiH: 57 (4♂)
<i>Lestes dryas</i> OBREŽNA ZVERCA	BiH: 52 (3♂), 54 (2♂), 55 (2♂, 1kop), 56 (2♂, 1kop), 57 (10♂, 2♀)
<i>Sympetma fusca</i> PRISOJNI ZIMNIK	SI: 8 (1♂); BiH: 56 (1ad)
<i>Platycnemis pennipes</i> SINJI PRESLIČAR	SI: 1 (10♂, 2♀), 2 (15♂), 3 (10♂, 3♀), 7 (10♂), 8 (2♂), 9 (2♂), 11 (1♀), 12 (4♂, 1♀), 14 (20♂, 4♀, 3kop), 15 (3♂), 16 (5♂, 1ovip), 17 (1ten, 5♂), 24 (20♂, 5♀), 37 (3♂); BiH: 41 (XXad, 10ovip/kop), 32 (XXad, 2kop), 44 (10ad, 2kop), 55 (3♂, 1♀, 2kop), 56 (XXad, Xkop, Xovip/kop), 57 (3ad, 1kop), 66 (3ad), 67g; SR: 72a (20ad), 72b (80ad), 72e (40ad), 74b
<i>Erythromma najas</i> VELIKI RDEČEOKEC	SI: 1 (1♂), 2 (2♂), 3 (10♂, 2♀, 1kop), 8 (1♂), 9 (2♂)
<i>Erythromma viridulum</i> MALI RDEČEOKEC	SI: 1 (4♂, 1♀), 2 (1♂), 3 (3♂, 5kop), 4 (5♂), 7 (5♂, 5kop), 9 (1♂), 11 (1♂); BiH: 56 (Xovip/kop), 67a; SR: 74b
<i>Erythromma lindenii</i> PRODNI PAŠKRATEC	SI: 27 (1♂); BiH: 41 (3♂), 56 (XXX♂, Xkop, Xovip/kop), 57 (5♂)
<i>Coenagrion scitulum</i> POVODNI ŠKRATEC	BiH: 52 (1♂), 54 (Xad, Xkop)
<i>Coenagrion puella</i> TRAVNIŠKI ŠKRATEC	SI: 1 (10♂, 1♀), 2 (15♂), 3 (20♂, 5♀), 4 (20♂, 1kop), 5 (2♂, 1♀), 7 (20♂, 1♀), 8 (7♂), 9 (6♂, 1kop), 12 (3♂), 13 (20♂, 4ovip), 25 (1♂), 37 (3♂, 1kop); BiH: 51 (2♂, 1♀), 53 (20ad), 54 (XXad, Xkop, Xovip/kop), 56 (Xad), 61 (4♂)
<i>Ischnura elegans</i> MODRI KRESNIČAR	SI: 1 (5♂, 1♀), 2 (15♂, 10♀), 3 (2ten, 10♂, 4 juv♀, 1♀), 4 (2♂, 1♀), 7 (5♂), 8 (1♂), 9 (2♂), 12 (1♂, 1kop), 14 (10♂), 20 (7♂), 27 (1juv♀), 30 (2♂); BiH: 41 (XXadd, 1kop), 47 (4ad), 49 (8ad), 50 (1ad), 52 (XXXad), 53 (XXXad), 54 (XXad), 55 (XXad), 56 (XXad, XXkop), 57 (2ad), 67i, 69; SR: 72b (2ad), 72d (1ad), 72e (2ad), 73 (1ad), 74a, 74b

VRSTA	FAVNISTIČNI PODATKI
<i>Enallagma cyathigerum</i> BLEŠČEČI ZMOTEC	SI: 29 (2♂, 1 kop), 31 (1♂)
<i>Ceriatgrion tenellum</i> RDEČI VOŠČENEC	BiH: 66 (2ad)
<i>Aeshna mixta</i> BLEDA DEVA	SI: 3 (1♂); BiH: 63 (1♂), 64 (1♂)
<i>Aeshna affinis</i> VIŠNJEVA DEVA	BiH: 52 (1♂), 56 (3♂), 57 (5♂)
<i>Aeshna juncea</i> BARJANSKA DEVA	SI: 29 (1ex, 10♂), 30 (3ex, 1juv♂), 31 (1ex, 2ten, 2juv♂), 32 (1♂)
<i>Aeshna cyanea</i> ZELENOMODRA DEVA	SI: 5 (1♂), 6 (1♀), 9 (1♀), 12 (1♂), 13 (2♂), 19 (1♂), 23 (1♂), 25 (1♂), 26 (2♂), 29 (1ex), 30 (1ex, 1ten), 31 (2ex, 1ovip), 32 (1♂); BiH: 61 (5♂, 1ovip♀, XXex); SR: 61, 62b (1♀)
<i>Aeshna grandis</i> RJAVA DEVA	SI: 3 (3♂), 4 (1♂), 7 (1juv♂, 1♂), 8 (1♂), 9 (1♂), 11 (1♀); HR: 75
<i>Anax imperator</i> VELIKI SPREMLJEVALEC	SI: 1 (2♂), 2 (5♂), 3 (2♂), 4 (2♂), 7 (2♂), 8 (1♂), 11 (2♂), 12 (1♀), 20 (1♂), 37 (1♂); BiH: 52 (1ovip♀), 53 (3♂, 1ovip♀), 56 (10♂, 3♀), 57 (1♂, 1♀), 67b; SR: 72a
<i>Anax parthenope</i> MODRORITI SPREMLJEVALEC	SI: 1 (1♂), 2 (7♂), 3 (1♂), 20 (3♂); BiH: 66 (2ad); SR: 74b; HR: 75
<i>Onychogomphus forcipatus</i> BLEDI PEŠČENEC	SI: 10 (1♂), 17 (5♂), 21 (1♂), 27 (1♂), 34 (1♂), 38 (1♂); BiH: 39 (3♂, 1♀), 42 (6♂, 2larv), 43 (10♂, 2♀), 44 (2♂), 45 (3♂), 68a; SR: 72a, 72b
<i>Cordulegaster heros</i> VELIKI STUDENČAR	SI: 10 (1♂), 18 (1♂); BiH: 40 (1♂, 1larv), 42 (2larv), 43 (1larv), 45 (1larv), 46 (1larv); SR: 71
<i>Cordulegaster bidentata</i> POVIRNI STUDENČAR	BiH: 59 (1larv); SR: 71
<i>Somatochlora meridionalis</i> SREDOZEMSKI LESKETNIK	SI: 2 (2♂), 3 (2♂), 7 (2♂), 12 (2♂), 19 (1♂), 24 (4♂), 25 (1♂), 26 (1♂), 27 (2♂), 37 (2♂); BiH: 43 (1♂), 45 (3ad), 48 (5ad), 56 (3♂)
<i>Somatochlora flavomaculata</i> PEGASTI LESKETNIK	SI: 1 (2♂), 2 (4♂), 3 (3♂), 7 (1♂); BiH: 56 (1♂), 57 (4♂)
<i>Libellula quadrimaculata</i> LISASTI PLOŠČEC	SI: 3 (1♂)
<i>Libellula depressa</i> MODRI PLOŠČEC	SI: 13 (1juv♂, 6♂), 12 (2♂), 14 (3♂), 29 (1♂, 2♀), 37 (1♂); BiH: 41 (1♂), 52 (3♂), 53 (4♂), 54 (3♂, 1ovip♀), 55 (2♂), 56 (1♂), 61 (2♂); SR: 74b
<i>Orthetrum cancellatum</i> PRODNI MODRAČ	SI: 1 (2♂), 2 (1♀, 1 juv♀), 3 (2♂), 9 (2♂), 12 (1♂), 14 (4♂), 20 (5♂), 22a (5♂, 3♀); BiH: 47 (1♂), 48 (40ad), 52 (2♂), 56 (15♂, 1ovip♀), 63 (1♂), 67d; SR: 74b
<i>Orthetrum albistylum</i> TEMNI MODRAČ	SI: 20 (5♂); BiH: 67c, 67e, 67f; SR: 74b
<i>Orthetrum brunneum</i> SINJI MODRAČ	SI: 2 (1♀), 24 (1♂); BiH: 39 (1♂), 42 (2♂), 44 (1♂); SR: 74b
<i>Orthetrum coerulescens</i> MALI MODRAČ	SI: 1 (2♂, 1 kop), 2 (3♀), 4 (3♂), 7 (3♂), 12 (1♂); BiH: 42 (3♂), 65 (2♂)
<i>Crocothemis erythraea</i> OPOLDANSKI ŠKRLATEC	SI: 2 (1♀), 3 (3♂); BiH: 65 (3ad), 66 (2ad), 67j, 69; SR: 74b

VRSTA	FAVNISTIČNI PODATKI
<i>Sympetrum striolatum</i> PROGASTI KAMENJAK	SI: 2 (1 juv♂), 12 (2♂); BiH: 64 (1♂), 69; SR: 74b
<i>Sympetrum vulgatum</i> NAVADNI KAMENJAK	SI: 3 (2♂); HR: 75
<i>Sympetrum meridionale</i> sredozemski kamenjak	SI: 3 (1♀); BiH: 56 (1♂); SR: 74b
<i>Sympetrum fonscolombii</i> MALINOVORDEČI KAMENJAK	SI: 20 (1juv♂); BiH: 62 (1♂)
<i>Sympetrum sanguineum</i> KRVAVORDEČI KAMENJAK	SI: 1 (5♂, 1 kop), 2 (20♂, 3 kop), 3 (6♂, 1♀, 3kop), 4 (10♂), 7 (15♂, 3kop), 8 (5♂), 9 (10♂, 3kop), 11 (1♂), 12 (1♂), 15 (2♂), 22b (4♂), 37 (4♂, 1kop); BiH: 55 (1♂), 56 (XXXad, XXkop, Xovip/kop, 1ovip♀), 57 (XXad, Xkop), 67h; SR: 72b (5ad), 72d (5ad)
<i>Sympetrum flaveolum</i> RUMENI KAMENJAK	BiH: 51 (1ad), 55 (2ad, 1kop), 57 (XXad, Xkop)

OPOMBE: X pomeni 1–9 osebkov; XX = 10–99 osebkov, XXX = 100–999 osebkov; če pri številki lokalitete ni oklepaja, popisovalci niso beležili števila osebkov oz. stadijev.

Za konec še zahvala prve avtorice. Hvala vsem, ki ste posredovali podatke, slike, doživljaje, dopolnitve podatkov, razlage k opisom lokalitet, podatke kolegov, opise njihovih lokalitet ter vse ostalo, zaradi česar sem vas nadlegovala zadnji trenutek. Super ste! Hvala Damjanu za podporo, pomoč in potrpežljivost ter seveda sploh za idejo o Mini BOOM-u in njegovi nadgradnji.

(TRATNIK A., D. VINKO, D. KULIJER, A. ĐUKIĆ, N. KRELJ,
E. VEVERICA, M. PLUT, Z. GAVRILLOVIĆ, I. MILJEVIĆ, L. KULIĆ,
M. GAJIĆ, N. ERBIDA, N. TIVADAR & T. KOREN)

ŠEST DESETLETIJ ODONATOLOŠKIH RAZISKAV NA JELOVICI

Že dobrih šest desetletij se odonatologi odpravljamo na Jelovico, zakraselo gozdno planoto na nadmorski višini 1.000 do 1.400 m. Nazadnje smo jo SOD-ovci obiskali letos, podatke teh obiskov pa na tem mestu predstavljamo (TABELA 1, 2), skupaj s pregledom celotne zgodovine preučevanja območja, ki ima kar nekaj pokazati (TABELA 3). Za nekatere pretekle najdbe objavljamo popolnejše favnistične podatke. Letos smo Jelovico med drugim obiskali v času dveh letošnjih študentskih taborov (VINKO & TRATNIK, 2020; KOGOVSŠEK, 2020), na prvem terenu pa so se nam na nekaj vodah pridružili še nekateri udeleženci ravno tisti dan zaključenegega tabora Biocamp (KABLAR, 2020).